

Múltba Merített Papír – Tiszaföldvár története című időszaki kiállítás és pedagógiai program megvalósítása

A kiállítás látogatottsága: 735 fő (2016.06.30 állapot)

Kiállításunk egyik fő célja a Tiszazugi Földrajzi Múzeum birtokában lévő 17 db, 2013-2014 évben restaurált, és a látogató közönség számára korábban, ilyen formában nem látható, 18-20. századi kéziratos települési jegyző- és iktatókönyvnek, továbbá egy 1903-as keltezésű, 166 szelvényből álló, nagy részletességű kataszteri térképnek kiállítási körülmények közötti bemutatása volt.

Másik fő célkitűzésünk, hogy a dokumentumokhoz kapcsolódó, több éve zajló helytörténeti kutatómunka eredményeit megismerjék a múzeumlátogatók.

A jegyzőkönyvi bejegyzések a település és környékének hétköznapi életébe (időjárás, elemi csapások, közbiztonság) is betekintést nyújtottak. A bejegyzéseken keresztül a látogatók megismerhették a korabeli művelődési, jövedelmi és egészségügyi viszonyokat, valamint a lakosság vallási, etnikai összetételét és annak változásait is. Megismerhetővé váltak a helyi közigazgatás működése, nyelvezete, a hivatalos iratok formulái. A képviselőtestületi jegyzőkönyvek, határozatok, a különböző testületi alapszabályok tanulmányozása konkrét gyakorlati haszonnal járt, hiszen képet kaptak a szuverén önkormányzat és különböző testületek, egyesületek autonóm működéséről. De tanulmányozhatták látogatóink az országos jelentőségű történelmi események helyi vonatkozásait is.

A kiállításban bemutatott restaurált kéziratokat a műtárgyvédelmi szempontok hangsúlyos figyelembe vételével mutattuk be. Az állagmegóvás érdekében a dokumentumokkal való közvetlen interakciót elkerültük.

A kiállításban érintőképernyőket helyeztünk el, amelyre a 18-19. századi jegyzőkönyvek a téma feldolgozása szempontjaiból nagyobb érdeklődésre számot tartó oldalai kerültek fel. Az egyes bejegyzésekhez így többtinformációkat, a leírt esemény, adat, történeti, társadalmi vagy egyéb kontextusával kapcsolatban is közölni tudtunk. Utóbbihoz kapcsolódóan az installáción multimédiás elemek is megjelentek pl. fotó és grafika.

Kalóz Sándor a forrásfeldolgozást végezte

A restaurált kataszteri térképek szelvényei lehetőséget nyújtottak helytörténeti és földrajzi szempontú ismeretbővítésre, múzeumpedagógiai hasznosításra. A látogatók figyelmére számot tartottak többek között Tiszaföldvár területrészeinek múlt századi elnevezései, a korabeli utcanevek, de érdekes volt számukra a megművelt és lakó terület méretének összevetése is a mai állapottal.

A kiállítás látványos megjelenését és a megszokottnál nagyobb mennyiségű szöveges tartalom ellensúlyozására fekete – fehér vászonképeken mutattuk be a jegyzőkönyvek szöveges tartalmához illeszkedő településszerkezeti változásokat, jeles épületeket, utcarészeket, illetve a hagyományos népi építkezés fotódokumentumát.

A tervezett kiállítás célcsoportja igen széles volt, ahogy azt a tervezési szakaszban is rögzítettük. Sikerült megszólítanunk a helytörténet iránt érdeklődőkön kívül a múzeumot korábban kevésbé látogató Tiszaföldváriak körét is.

Múzeumpedagógiai szempontból a kiállítás hasznosítása során kiemelt figyelmet fordítottunk az általános iskolai felsős valamint a múzeumok által sokszor nehezen megszólítható középiskolás, gimnazista korosztályokra. Sikeresen szólítottuk meg a dokumentumok

keletkezésének időszakában még Tiszaföldvár közigazgatási területéhez tartozó Mezőhék, Homok, Martfű lakosságát is.

Az elmúlt években megrendezett, helytörténeti témájú kiállításainkhoz hasonlóan a látogatólétszámban is mérhető, kiemelkedő aktivitást tapasztaltunk. A jegyző- és iktatókönyvek bejegyzései között számos helyi családnév tűnik fel, a térképeken meg lehetett keresni hol laktak a déd- és üknagyszülők 100 évvel ezelőtt, hol voltak földjeik, vagy akár fordítva, kik éltek, gazdálkodtak azon a területen, ahol most lakunk.

A közművelődési feladatellátás egyes részterületein a Tiszazugi Földrajzi Múzeum számos tapasztalattal rendelkezik. Jelen kiállítás esetén könnyű dolgunk volt, hiszen a bemutatott dokumentumok, tárgyak, a gazdag fotódokumentáció a helyi közösség életének dokumentumai, restaurálásuk kommunikációjára nagy gondot fordítottunk, amit kiemelt figyelem kísért (szabadegyetemi előadások a restaurálásról, ill. a források pedagógiai felhasználásáról). Feladatunk, hogy felkeltsük az érdeklődést a Múzeumban őrzött értékek iránt, és ezt az érdeklődést a nagyközönséggel való folyamatos „találkozás” révén, a marketing és a PR eszközeivel élve, fenn is tartsuk, - ebben az esetben már az előkészítés során maradéktalanul teljesült.

Az intézményünk iránti érdeklődés fenntartását új, vonzó programkínálattal érhetjük el. Ezek közé tartozott a megvalósított kiállításunk is.

Az eddig megszerzett tapasztalatok bizonyítják, hogy az ilyen irányú kezdeményezéseknek van létjogosultsága. Együttműködő partnerek a Tiszazugi Kistérség településeiből kerülnek ki, jelen esetben, azokban a településekben kezdtük el a kiállítás bemutatását, amelyek 1950-es évekig Tiszaföldvár közigazgatási területéhez tartoztak, csak később váltak el onnan.

A közművelődési munka célja, ahogy az elnevezéséből is kitűnik, a „köz” művelése, a kultúráközvetítés, amelybe beletartozik a helyismeret, helytörténet, az olvasási kultúra más-más formáinak terjesztése is. Terveink megvalósításához szinte magától értetődő a közvetlen környezetünkben működő intézményekkel való összefogás, partneri kapcsolat megteremtése. Évről – évre szorosabb kapcsolat kialakítására törekszünk a Tiszazug területén működő oktatási és közművelődési intézményekkel, múzeumokkal, helytörténeti gyűjteményekkel, az ezeket fenntartó önkormányzatokkal, valamint a közművelődési értékeket képviselő civil szervezetekkel. Ennek a kitekintésnek, nyitásnak a kezdete volt a 2011-ben hasonló célok figyelembevételével megrendezett – a sajtótörténeti kiállítás, és a 2015-ben útjára indult Földünk rejtett kincseit bemutató ásvány kiállításunk is.

- A Tiszazugi Földrajzi Múzeumban felhalmozott, kipróbált jó gyakorlatok, innovációja a közösségek felé, fiatalok bevonásával, véleményük figyelembevételével.
- Nem csak a múzeumi klasszikus feladatrendszer területén, hanem átfogóan, a kultúra több területén törekszünk a társadalmi szerepvállalásunk erősítésére, hiszen a települések nagy részén nem áll rendelkezésre igényes, magas színvonalú kultúrát közvetítő intézmény.
- A kulturális alapellátás megszervezése, ezen belül kiemelt figyelem a múzeumi szakmai feladatokra és ezen keresztül a minőségi kultúra eljuttatása a térség lakosaihoz.
- Olyan módszertani műhely kívánunk lenni, amely gyakorlati segítségnyújtást is vállal, az elméleti-módszertani segítség mellett.
- Cselekvő közösségek fejlesztése, a kulturális közösségfejlesztés területi szintű segítése.
- A lokális identitást segítő programok folytatása, tervszerű beépítése a közösségi tudatba.

A kiállításához kapcsolódó kiadvány egyelőre elektronikusan áll rendelkezésünkre. Az elektronikus dokumentum tartalmazza 1 124 jegyzőkönyvi oldal scannelését és 541 oldal elektronikusan lejegyzett forrás szerkesztett változatát.

Folyamatban van a forrásfeltárás a nyomdai munkálatokra is.